

Eiropas Ekonomikas un sociālo lietu komitejas Atzinums par tematu “Priekšlikums Eiropas Parlamenta un Padomes ieteikumam par pārrobežu mobilitāti Kopienā izglītības un apmācības nolūkā: Eiropas Mobilitātes kvalitātes harta”

KOM(2005)450 galīgā red. — 2005/0179 (COD)

(2006/C 88/06)

Padome saskaņā ar Eiropas Kopienas dibināšanas līguma 262. pantu 2005. gada 10. oktobrī nolēma konsultēties ar Eiropas Ekonomikas un sociālo lietu komiteju par augstāk minēto tematu.

Par Komitejas dokumenta sagatavošanu atbildīgā nodarbinātības, sociālo lietu un pilsonības specializētā nodaļa savu atzinumu pieņēma 2006. gada 24. janvārī. Ziņotājs — CZAJKOWSKI kgs.

Eiropas Ekonomikas un sociālo lietu komiteja 424. plenārajā sesijā, kas notika 2006. gada 14. un 15. februārī (2006.gada 14. februāra sēdē), ar 144 balsīm par un 3 atturoties, pieņēma šādu atzinumu.

1. Ieteikumi

1.1 Komiteja uzskata, ka īpaša uzmanība būtu jāpievērš šādiem aspektiem:

- dalībvalstu gan valsts, gan vietējā līmenī sniegtajai informācijai par programmām;
- informācijai par dalībnieku iespēju vienlīdzību;
- informācijai programmu dalībniekiem attiecībā uz apdrošināšanu un starptautiskajiem līgumiem, kā arī apdrošināšanas pakalpojumu apjomu uzņēmējā valstī;
- skaidrai, pārredzami un precīzi noteiktai programmu dalībnieku atlases procedūrai;
- anketai, ko aizpilda dalībnieki, lai pēc programmas beigām gūtu skaidru pārskatu un saņemtu dalībnieku veiktu vērtējumu. Pamatojoties uz rezultātiem, varētu turpmāk uzlabot programmu kvalitāti, kā arī Komisijas un par programmām atbildīgo valsts iestāžu reakcijas ātrumu;
- programmu dalībnieku svešvalodu zināšanu uzlabošanai, kas ir īpaši svarīgi, lai viņi varētu pilnībā iekļauties piedāvātajā mācību plānā;
- to kuratoru nozīmei, kas palīdz programmu dalībniekiem no ārzemēm un rūpējas par viņiem, lai viņi varētu vieglāk iejusties jaunajā vidē un labāk tai pielāgoties;
- precīzi noteikt katra programmas īstenošanā iesaistītā dalībnieka attiecīgo atbildības jomu, lai izvairītos no nosūtošo un uzņemošo organizāciju, kā arī citu dalībnieku domstarpībām vai pārpratumiem;
- turpmākai mobilitātes politikas koordinācijai Eiropas līmenī (un nevis atsevišķu dalībvalstu līmenī), lai varētu realizēt Komisijas nodomus un sniegt ieguldījumu efektīvai Lisabonas stratēģijā izvirzīto mērķu īstenošanai.

2. Vispārējās piezīmes

2.1 Eiropas Ekonomikas un sociālo lietu komiteja atzinīgi vērtē Komisijas sagatavoto priekšlikumu Eiropas Parlamenta un Padomes ieteikumam par mobilitāti Eiropā izglītības un apmācības nolūkā — Eiropas Mobilitātes kvalitātes hartu⁽¹⁾. Ierosinot atcelt visus šķēršļus Savienības iedzīvotāju mobilitātei starp ES dalībvalstīm, saskaņā ar Lisabonas mērķiem tiks sekmēta Savienības konkurētspēja.

2.2 Komiteja atzinīgi vērtē faktu, ka dalībvalstis, Eiropas Parlaments, Eiropas Savienības Padome un Eiropas Komisija cenšas novērst šķēršļus mobilitātei izglītības un apmācības jomā⁽²⁾.

2.3 Mobilitāte izglītības nolūkā ES pastāv jau vairākus gadu desmitus. Pateicoties dažādām mobilitātes programmām, daudziem to dalībniekiem bija iespēja gūt jaunu pieredzi un pārvarēt valodas un kultūras šķēršļus Eiropā.

2.4 Komiteja konstatē, ka, pateicoties dalībvalstu rīcībā esošajām Komisijas izglītības un apmācības programmām, Savienības iedzīvotāju, kas devušies uz ārzemēm izglītības nolūkā, skaits kopš 2000. gada ir trīskāršojies.

2.5 Komiteja uzskata, ka minētās programmas piedāvā arī iespēju izveidot tādu tolerantu sabiedrību Eiropā, kas iecietīga pret cilvēkiem, kuri ir citas ticības pārstāvji, kuriem ir cita etniskā izcelsme, seksuālā orientācija utt.

2.6 Komiteja pilnībā atbalsta jaunās izglītības programmas, kuras Komisija ierosināja 2004. gadā. Lielā interese par minētajām programmām rāda, ka Eiropas jaunieši jau tagad netieši īsteno Lisabonas stratēģijas mērķus.

⁽¹⁾ KOM(2005)450 galīgā red., 23.9.2005.

⁽²⁾ Eiropas Parlamenta Kultūras un izglītības komitejas ziņojums par tematu “Izglītība kā Lisabonas stratēģijas stūrakmens” (2004/2272 (INI)), ziņotājs — Guy Bono kgs, 19.7.2005.
Padomes un dalībvalstu valdību pārstāvju rezolūcija attiecībā uz rīcības plānu mobilitātes veicināšanai, kas pieņemta, tiekoties Padomē 2000. gada 14. decembrī, Nicas Eiropadome, 2000. gada 7.—9. decembrī.

3. Īpašas piezīmes

3.1 Komiteja uzskata, ka dalībvalstīm ir jā rūpējas par atsevišķu programmu koordināciju gan valsts, gan vietējā līmenī.

3.2 Iestādēm, organizācijām, augstskolām, skolām un privātpersonām, kas koordinē mobilitātes programmas, jādara viss iespējamais, lai nodrošinātu pārredzamu minēto programmu dalībnieku atlases norisi. Praksē ir novērots, ka par dalībnieku atlasi atbildīgās personas bieži uzskata, ka dalība starptautiskā apmaiņas programmā ir atalgojums par noteiktu mērķu sasniegšanu.

3.3 Turklāt Komiteja iesaka veikt plašas informācijas kampaņas, lai sasniegtu pēc iespējas lielāku potenciālo dalībnieku skaitu, kas piedalītos programmās. Ļoti svarīgi ir informēt pēc iespējas vairāk Eiropas jauniešu par programmu mērķiem un iespējām, kas viņiem paveras šajā sakarā.

3.4 Dalībvalstīm būtu jā rūpējas par to, lai tiktu atzīta dalībnieku pieredze un kvalifikācijas, kas iegūtas programmas ietvaros.

3.5 Komiteja ļoti pozitīvi vērtē faktu, ka tiek veicināta arī mobilitāte profesionālās apmācības nolūkā un programmas brīvprātīgajiem. Neapšaubāmi minētās programmas ir ļoti lietderīgas, lai attīstītu dalībnieku profesionālo karjeru, kā arī spējas strādāt starptautiskā vidē.

3.6 Daļa dalībvalstu, kas tuvākajā laikā pabeigs atsevišķu BoloņasXS procesa posmu īstenošanu, jau tagad īsteno ieteikumus no "Eiropas Mobilitātes kvalitātes hartas" izglītības un apmācības nolūkā. Pozitīvi vērtējami ir hartā noteiktie mērķi un ierosinātās darbības, kas dos iespēju labāk izmantot Komisijas piedāvātās programmas.

3.7 Komiteja norāda, ka Komisijas priekšlikumā ir iekļauti tikai tie elementi, kurus īstenojot, paredzama pozitīva ietekme Eiropas līmenī.

3.8 Pozitīvs minētā Komisijas priekšlikuma aspekts ir tas, ka tajā nav paredzēts papildu finansiāls ieguldījums koordinācijas jomā, tādēļ ieteikumi ir viegli īstenojami.

3.9 Komiteja pauž bažas, ka, pieļaujot brīvprātības principu attiecībā uz "Eiropas Mobilitātes kvalitātes hartas" pieņemšanu, pastāv risks, ka dalībvalstis nevarēs vienoties par hartā iekļautajiem noteikumiem. Tas varētu negatīvi ietekmēt efektīvu hartas pamatprincipu realizēšanu un kavēt īstenošanu valstu līmenī.

3.10 Komiteja norāda arī uz to, ka no pilsoniskās sabiedrības organizācijām ir saņemtas ziņas, ka nosūtošās un uzņemošās organizācijas nav atbilstoši sagatavotas programmu īstenošanai. Tas var negatīvi ietekmēt programmu novērtējumu, ko dalībnieki veic tās beigās.

3.11 Komiteja uzskata, ka Komisijai būtu jānosaka hartas spēkā stāšanās datums, lai rosinātu dalībvalstis ātri rīkoties.

Briselē, 2006. gada 14. februārī

Eiropas Ekonomikas un sociālo lietu komitejas
priekšsēdētāja
Anne-Marie SIGMUND